Universal Declaration of Human Rights - Themne

© 1996 – 2009 The Office of the High Commissioner for Human Rights

This HTML version prepared by the *UDHR in Unicode* project, http://www.unicode.org/udhr.

Mashelo Ma Anfəm ηα Raru Ta Amari Ma Rawuni Kəpet

KAWASƏR ANKAN

Dwa ta salata kʌsɔthnɛ ʌyiki a komʌnɛ aŋ fəm akəpet, ɔwa yi ʌmari məthənʌnɛ a komʌnɛ ŋa-e, ŋa yi ʌŋgbeth ŋa rʌwankom, mʌlompi, yi mʌthɔfəl ka nɔru.

Dwa, kn knln agbnp yi knsay nmari ma anfam akapet mn po knrn kndifathnnε nke po lasar tntemp ta anfam akapet, owa ka po knrn ka rnru nre, pa yi nanrn anfam akapet manba nan rnwankom ra knfof, kntnn εdina, kate ba ranes kapa ye, nne nn tha yi mnfela ma anfam akapet thon bε noru. Owa o fisa ti, knmn a te gbondar anfam ra tny o tny bε ma yo na an thnnthonε ta kafumpar ana bat nnfoso ma thnlar na-e, owa tnsoma, a yi taka bot εtho makunkala na-e.

Dwa a yi təkə sakəthi ʌkɛra ʌke dɛr o dɛr, təkə yɔ tʌthɔf ta rʌru bɛ təmanɛ. Dwa tʌsoma aŋfəm ŋa tʌthɔf bɛ aŋ wopʌnɛ ka rʌru, aŋ bot ka mʌsekrʌnɛ maŋ təkə beŋ kʌmʌ aŋ gbasi ɔfu fəlen malane ma kʌsɔŋ aŋfəm akəpet ʌmari akomʌnɛ ŋa, ka ayiki yi to wuni kəpet ɔ yi-e, kəpa runiŋaŋi, yi bom ŋaŋ a thənanɛ. Dwa aŋ bɛŋ təkə səkʌ ro di rʌwankom yi mayi mʌkolo mʌ aŋfəm akəpet.

Dwa rokom kati bε tʌthof ʌte yi ka ʌŋnənki aŋe, təsonɛ kəpa, tʌ tə wopanɛ rəkin yi tʌthof ta rʌru tək sakəthi yi kəwop ʌmari a komʌnɛ aŋfəm akəpet yi tʌwankom tʌŋ.

Dwa anpo bεη tə kəyi kʌsɔthnɛ ʌmari ʌme yi rʌwankom ʌre, yʌ yi ankolo na mʌsekrʌnɛ ʌme.

Tasoma Akamatho ka Anfam na Raru ka Thasa

Λkera Λke kəpa:

Mashelo ma kason amari a komane anfem akepet ame, ma yi otema wa wuni o wuni yi ka tathof ta raru be kama wuni o wuni, agbap o gbap ka raru, o yi teke bot masekrane ame re mera aloko be, re kethekesa anfem akepet kama an seka kayikis amari a komane anfem akepet yi tawankom tan ro di, keton ka anc yi ka tathof ro kor yi ane yi ka tathof tebran. Kama anfem be ka raru an wop masekrane ame. Owa kama an sothne, yi kewop masekrane ame keton ka anfem na tathof yi ka anenki ane yi keton ka anfem be man kaman-e:

Ληsəkəl ∧tɔtɔkɔ

A kom aŋfəm akəpet bɛ ŋa athənʌnɛ yi rʌwankom. Jwa aŋ ba məmari məthənʌnɛ. Jwa aŋ ba məfith yi təchemp. Chiyaŋ, aŋ yi təkə gbasi aŋkos ŋaŋ mɔ kəpa ŋa təkom.

2. Ansəkəl beka maren

Wuni o wuni o ba mari ma rʌwankom, yi mʌmari a bot ka mʌsekrʌnɛ ame, kama a te say ko tʌ ʌbonsho, mʌyi ma ʌŋdɛr ŋoŋ, kəpa uwan duni thalom wunibom, sothlom ʌtənt mʌŋ fof, ʌŋdina mʌŋ tʌŋ, thalom kəpa ʌŋgbʌp ʌŋ yi, təkə ʌte mo wop ka ʌmerʌ ŋoŋ, ʌŋthof ŋoŋ, thalom ʌŋbonsho o wur, tə monɛ, ta ro a kom ko-o, yi mətəma o-e. Rodi kati so, a yɛ təkə yo ko agbʌy tə kəpa aŋgbʌp ʌŋe ro yi, ʌmari o təmʌ, thalom mʌtəmʌ ma ʌŋthof, thalom aŋgbʌŋ owuni o yi-e, thalom kəpa ʌŋthof ʌŋe po chiyʌ ka ʌŋyɛthɛ ŋati, thalom a taŋ ŋi mʌshehɛkɛ, aŋyi ro ratha ka ʌthof ʌlom, thalom ʌŋ bayɛ ʌte ma yo ka ʌŋyɛthɛ ŋate.

3. Aŋsəkəl bekn məsas

Wuni o wuni o ba ʌmari ta ʌŋesəm ŋɔŋ, rʌwankom rɔŋ yi kʌfisɔs ʌŋesəm ŋɔŋ.

4. Ληsəkəl bekn mnηlə

A yε so taka wop wuni ratar, thalom kayis ko mashεκε. A yε so taka wop wuni, kathila atar da ron o ron. Kʌthila anfam ka rʌtar a yi taka qbine ki.

5. Ληsəkəl bekʌ tamath

A yε təkə thʌlər, kəsəmpar, thaləm kəqbalo wuni ka ʌnfɔsɔ rəkəm.

6. Aŋsəkəl bekʌ tamthurukin

Wuni o wuni o ba κmari mon a yi təkə son ko kətanηκηε ka antho-e.

7. Aŋsəkəl bekʌ tamthədɛrəŋ

Aŋfəm ʌkəpet a thənʌnɛ teri ro der ka ʌŋthɔ. Ɗwa ʌŋ ba ʌmari ma kʌmʌ ʌŋthɔ ʌŋ gbəpər ŋa. Ɗwa ʌŋ ba ʌmari ma kʌmʌ ʌŋthɔ ʌŋ bum ŋa kəwur ka ʌŋe mə yɔ ŋa ʌŋgbʌy; ta ʌŋe məshim mʌsekranɛ ʌme, thalɔ m təkə yɔ aŋfəm alɔm ʌŋ ləsər mʌsekranɛ ʌme.

8. Aŋsəkəl bekʌ tamthərɛsas

Wuni o wuni o ba xmari kxmx a thonkans ko ta bepi wuni o wuni o kxthi ko xmari mon ka rewuni kepet ketanxns ka xn tho.

9. Ansəkəl beka tamthərenanle

A yε təkə barkar wuni ka ʌŋfɔsɔ. A yε təkə bot kɔ dɛr ɔfenʌnɛ thalɔm kəfitha kɔ rʌthɔf ʌtel ka mʌ te mɔ yema.

10. Ληsəkəl bekn tɔfɔt

A yi təkə səŋ wuni o wuni ʌfɛrɛ ʌthənʌnɛ suʌ kə ɛləŋs ka ʌŋbare ŋa ʌŋthonkas gberkethe mə te yə ʌgbʌy ka kʌgbɛngbɛn ʌmari məŋ yi ʌŋgbɛthɛ ŋəŋ, yi mʌləs thaləm tʌləs a pa tə yə-e.

- 11. Ληsəkəl bekʌ tɔfɔt ŋin
- 1. Dwa wuni o wuni a po bot ka ʌŋbare ŋa ʌŋthonkas bɛ ta mʌləs a pa mɔ yɔ-e, a yɛ təkə gbasi kəpa ʌte a lɔm kəpa tɔ yu-e təteŋ, haŋ thas a po gbɛngbɛŋ yi kələfthi ləfthi. Dwa a sɔŋ kɔ ʌŋfɛrɛ ŋa kʌthonka kʌmʌ ɔ kʌthinɛka ʌte a deŋ kɔ. Dwa thas a bəp kəpa ʌte a l m təteŋ yenka ma wop kɔ tɛn.
- 2. Owa a ye təkəwop wuni ka nıtho ka mıləs nme pəyi o bote ri mıta mon, pə ka nıtho na nıthof non-o, thalom nthof ntel ka nloko a yo mıləs mati-e. Owa a ye təkə thılər wuni pə thas mo to a bot təkəthılər wuni məshim nıtho ka nıloko o shim nıtho-o.
- 12. Ληsəkəl bekʌ tɔfɔt mʌrəŋ

A yε təkə bot kəsəŋ ka ʌŋgbundu, ʌŋbɔnshɔ, mʌyirʌ thalɔm ʌte mɔ gbal, ɔwa kəsambos ayiki tɔŋ yi ʌŋes ŋɔ ʌfinɔ. ɔwa wuni o wuni ba ʌmari ma kʌ yɔ ʌŋthɔ ʌŋ chimʌ kɔ ka ʌŋe mə bot kɔ kəsəŋ-e.

- 13. Ληsəkəl bekʌ tɔfɔt məsas
- 1. Wuni o wuni o ba rʌwankom ra kʌkɔnɛ ro o yema yi kəbot məyira moŋ ro o yema-e ra thof o thof.
- 2. Dwa wuni o wani o ba Amari ma katey hali ro a kom ko-e taka kone ro o yema-e, thalom kakalane ro o wur-e.
- 14. Ansəkəl beka təfət manla
- 1. Wuni o wuni o ba Amari ma kagbuke o ko mankne ra athof alom, kama a te dif ko.
- 2. Owa a yε təkə noy ko nmari nme ta salata εfof εyay yay, thalom rə tətək təlom tə woŋ rʌpolitikis, thalom tətək te ləsər mʌthank ma Λŋyunaytɛd Neshon.

- 15. Ληsəkəl bəkʌ tɔfɔt tamath
- 1. Wuni o wuni ο ba ʌmari təkŋ yirʌ ka ʌŋthɔf ŋɔŋ.
- 2. Dwa wuni o baye mari təkə kʌthi okos koŋ ʌmari ma kayi ukin ka aŋthof ŋoŋ, thalom kəbɛnt ko kʌmʌ o te shinkar kayi ukin ka ʌŋthof o te yema.
- 16. Ληsəkəl bəkΛ tɔfɔt tamthrukin
- 1. Anfəm aruni yi anfəm abom po tɛna-e, an ba mʌri təkə nʌntʌnɛ mɔ to an yema-e; təkə te kəlɛnɛ tʌ ʌbɔnshɔ, ʌŋthɔf, thalɔm ʌŋdina kʌmʌ an təpi tʌlek tan.
- 2. Dwa a yε təkə not wuni kə konε baln ka owe o te yema. Ane mənnntnnε-e, an yi təkə bɛŋ ka mnyema man.
- 3. Owa mʌ pəyi rʌlek ra mʌyira rʌ yi kʌboth ka ʌkələŋ kələŋ ka mʌyiranɛ-e, aŋə ka ʌkələŋ bɛ yi ka ʌŋthɔfe, a yi təkə bum ŋa də roŋ o roŋ maŋ yema yʌtha-e.
- 17. Ληsəkəl bəkʌ tɔfɔt tamthədɛrəŋ
- 1. Wuni o wuni o ba ʌmari təkə ba ʌkeŋ koŋ kon son. Owa o gbəli so kʌl ba ʌkeŋ yi afəm aləmŋ.
- 2. Dwa wuni o baye mari taka kathi ko ki ra foso rakom.
- 18. Ληsəkəl bekn tɔfɔt tamthrɛsas

Wuni o wuni ɔ ba ʌmari ma rʌwankom ra kʌtəmtəmnɛ to ɔ yema, ɛnanɛ yɔŋ yi ʌŋdina ɔ yema wop-e. Wa ɔ ba ʌmari ma kʌshinkar ʌŋdina ɔ yema, yi mʌlanɛ mɔŋ. Owa ɔ ba rʌwankom ra kʌthəksʌ, kʌbʌtho, kʌtaŋʌŋɛ yi kəthəksʌ mʌlanɛ mɔŋ pəyi kɔŋ son-o, ka ʌkələŋ kələŋ yi afəm alɔm-o, dɛr ɔgberkethe-o, thalɔm ka ʌŋ gbundu ŋɔŋ.

19. Ληsəkəl bekΛ tɔfɔt tamthrɛŋanlɛ

Wuni o wuni o ba rawankom ra ate o təma yi kafof ate o yema-e. Owa rawankom are o ba ri təkə bət ate o nane kə tə bot ko kə səŋ yi kəthens, thalom kəsakəthi təra yi etəmtəmne də ron o ron kə təkəlene ro o yi-e.

- 20. Ληsəkəl bekn kəgba
- 1. Wuni o wuni ɔ ba ʌmari ma kʌwop məgbanɛ məthɔfəl yi kəkulunε aŋe ɔ yema-e.
- 2. A yɛ təkə fɔsar wuni kʌmʌ ɔ kɔkulunɛ ka ʌte ɔ te yema-e.
- 21. Aŋsəkəl bekn kəgba ŋin
- 1. Wuni o wuni ο ba ʌmari ma kʌgbasi ʌgbʌp ka ʌŋkwament ŋa aŋthɔf ŋɔŋ, kətʌŋ ka kɔŋɔŋ gbeŋ thalɔm ka ɔwe o thithe.
- 2. Aŋkwhamɛnt ʌŋ yi təkətʌŋʌnɛ ʌte aŋfem aŋ yema-e. Dwa mʌyema ʌme aŋ tə tɔrinɛ ŋʌ ka kʌtente thith aŋe aŋ yema-e, ka aŋgbundu. Dwa a ye təkə pɛnshanɛ ʌmari ma wuni o wuni po bək təki thith wuni-e, kama ɔ thith ɔwe ɔ yema ɔ təma ta ʌtɔŋ.
- 3. [Missing?]
- 22. Ληsəkəl bekʌ kəgba mʌrəŋ

Dwa mʌ pəyi wuni o wuni ɔ yi kətɔŋ ka aŋfəm ʌkəpet-e, ɔ ba ʌmari ma kʌmʌranɛ kɔ kʌmʌ pəfisa kɔ kətʌŋ ka ɛmar ya aŋthɔf, ɛmar ya tʌthɔf tətel, kətʌŋʌnɛ ka mɔ to ɔ gbəli təmʌ ukolo yi yiki kətɔŋ ka aŋkos ŋɔŋ.

23. Aŋsəkəl bekʌ kəgba ɛsas

- 1. Dwa wuni o wuni o ba Amari ma kAworek mApanth, rAwankom ra kAthith ko remApanth yi ka olompi wati kAmA Ate pɛnshanɛ kəsoŋ wuni mApanth.
- 2. Dwa wuni o wuni o yi təkə ba ʌrʌm ʌthənʌnɛ bepi aŋ yo məpath məthənʌnɛ kəte to ʌgbay.
- 3. A yi təkə rʌm wuni o wuni ʌrʌm ʌfinɔ mə qbəli sɔŋ kɔ ayiki tɔŋ ka rʌlek rɔŋ yi kəmar mʌtʌy məlɔm ɔ yi təkə yɔ ka ʌkələŋ kələŋ ɔyi-e.
- 4. Wuni o wuni o ba nmari taka kulune, thalom katapi nnanki ma chimn ko knmn o sotho nrnm nfino ka mapanth mo worak-e.
- 24. Ansəkəl beka kəqba manla

Wuni o wuni o ba Amari ma kAfothanε kəwur kAyo mApanth to o yema. Owa o ba Amari ma kAson ko Aloko mo fothanε Aloko o loko.

- 25. Ληsəkəl bek∧ kəqba tamath
- 1. Wuni o wuni ɔ ba ʌmari ma kayi uyenki mədɛr, yi kʌbɔr kɔŋ. Ɗwa aŋ yi təkə ba ɛdi ɛbeki, ɛyet ɛwɔŋ, aŋseth kʌyi, tɔl ɛbeki, ɛmar ya ʌŋthɔf. Ɗwa ɔ yi təkə sɔthɔ ʌmar ka ʌŋlɔkɔ mɔ te yi rə məpanth-e, thalɔm utuy, bepi ɔ səkɛ ulopʌnɛ, thalɔm kəsəkɛ ubora, ubʌki, ɔwa sɔthəlɔm mʌ mɔ tə sɔ qbəli worək ka aŋyɛthɛ ŋɔŋ.
- 2. Aŋkomrʌ yi aŋfɛth bɛ a yi təkə sɔŋ ŋa məmari məthɔkɔŋ. Aŋfəth ʌŋe ma kom ka kʌ te tha nʌntanɛ yinkʌ te tha nʌntʌnɛŋ, a yi təkə sɔŋ ŋa ɛmar ɛthənənɛ.
- 26. Ληsəkəl bek∧ kəgba tamthurukin
- 1. Uwath O wath oba Amari ma k Ayoko oKarAn A yi təkə yo wath o wath o pon kA kAran ka Ataranthe təfeth. Kere kAthəkəs tAtol yi kAkAran kəboli rəkom a yi təkə son ki ka anfəth Ane gbəli thəkəs yi kAkaran kati.
- 2. Dwa kakaran a yi təkə yo ki kʌmʌ kə gbəli mar owuni kʌmʌ o ko rodi, tə kəbʌr ʌyiki toŋ yi rʌwankom roŋ. Dwa kəyi təkə gbəli kʌrʌ ko kəsothrʌnɛ ɛmerʌ, kʌmuyʌnɛ, kə kʌrʌ rəyathki kətoŋ ka tʌ bona ta ʌrʌru, aŋfəm ʌkəpet, ɛdina ɛgbaske gbaske, owa yi kə kʌrʌ məthofəl mo to Aŋyunatɛd Neshon aŋ yema-e.
- 3. Ankomra an ba Amari ma kathith ko ka karann kan yema anfeth nan an karan-e.
- 27. Ληsəkəl bekλ kəqba tamthədɛrən
- 1. Dwa wuni o wuni oba ʌmari ma kʌtʌŋ mʌkur ma aŋfəm ŋɔŋ ʌme ɔ yema-e, yi ka ʌkələŋ kələŋ ɔ yi-e. Ͻ yi təkə yanthenɛ mʌtʌy ʌme, ɔwa ɔ yi təkə mar kʌmʌ mə kɔ ro di ka mɔyɛŋ.
- 2. Wuni o wuni o ba λmari ma kəbum mʌyi, mʌyɛt λme o bɛmpa yi λtafʌ λte konoŋ o gbal-e.
- 28. Aŋsəkəl bekʌ kəgba tamthrɛsas

Dwa wuni o wuni o ba nmari ma kntnηnnε nge o yema pəyi ka aŋthof ŋoŋ rəkor-o, thaom rə təthof tətel ro mo gbəli sotho ngfere na ka sotho mntny nme be a gbal ka mnsekrnne nme ka rnwnnkom ron kəyankan.

- 29. Ansəkəl beka kəgba tamthrenanle
- 1. Dwa wuni ο wuni ο ba ʌŋgbɛthɛ ŋa təkə mar ʌkələŋ kələŋ ο sotho rʌwankom bɛ ο po teŋa yi kəwur ŋaŋiɛŋ.
- 2. Owa hali ma apa wuni o wuni o ba ʌmari yi rʌwankomrɔŋ, ta tʌrʌ ti kəpa o yi ro ratha ka ʌ ŋthɔ. Owa o yi təkə yikis ʌmari yi rʌwankom ra ankos ŋɔŋ. Owa o anfəm ŋa rʌwankom.
- 3. Owa Amari Ame yi rAwankom Are, ε soŋ yε wuni mari təkə te tʌŋʌnɛ mʌbotəs ma Aŋyunayted Neshon.
- 30. Ansəkəl beka kəgba təfət

Dwa nte yi ka mnsekranε nme bε, a yε təkə gbasi ti təkə səmpar nŋthəf, wuni o wuni, thaləm nnənki ŋa nŋfəm, thaləm təkə kasara nmari yi rnwankom yi ka mnsekranε nme.